

**U 64/2023 rd**

**Statsrådets skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag till rådets direktiv om ett gemensamt ramverk för företagsbeskattning i Europa**

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 12 september 2023 till rådets direktiv om ett gemensamt ramverk för företagsbeskattning i Europa, COM(2023) 532 final, samt en promemoria om förslaget.

Direktivförslagets finsk- eller svenskspråkiga översättning är inte färdigställd och därför översänds förslaget för kännedom i en engelskspråkig version. Enligt uppgifter från kommissionen avses översättningarna bli färdiga under senare delen av november 2023.

Helsingfors den 26 oktober 2023

Finansminister Riikka Purra

Specialsakkunnig Laura Puro

**FÖRSLAG TILL RÅDETS DIREKTIV OM ETT GEMENSAMT RAMVERK FÖR FÖRETAGSBESKATTNING I EUROPA****1 Bakgrund**

Den 12 september 2023 lade Europeiska kommissionen fram ett förslag till rådets direktiv om ett gemensamt ramverk för företagsbeskattning i Europa (Proposal for Council Directive on Business in Europe: Framework for Income Taxation (BEFIT), COM(2023), 532 final), nedan *BEFIT-direktivförslaget* eller *direktivförslaget*. Till förslaget hör också en konsekvensbedömning av direktivförslaget (SWD(2023) 308 final) samt en sammanfattning av konsekvensbedömningen (SWD(2023) 309 final).

Kommissionen meddelade om det kommande BEFIT-direktivförslaget i maj 2021 i sitt meddelande om företagsbeskattning för 2000-talet<sup>1</sup>. BEFIT-direktivförslaget föregicks av kommissionens direktivförslag från 2011 om en gemensam konsoliderad bolagsskattebas<sup>2</sup> och direktivförslagen från 2016 om en gemensam bolagsskattebas (CCTB) och en gemensam konsoliderad bolagsskattebas (CCCTB)<sup>3</sup>. De direktivförslag som lades fram 2016 drogs tillbaka när BEFIT-direktivförslaget lades fram.

Enligt kommissionen baserar sig BEFIT-förslaget på erfarenheter från tidigare bolagsskatteinitiativ, särskilt de ovan nämnda direktivförslagen från 2011 och 2016 samt tillvägagångssättet med två pelare som överenskommits inom ramen för Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling OECD:s så kallade Inclusive Framework. Direktivförslaget har också en koppling till finansieringen av EU:s verksamhet, eftersom BEFIT-systemet planeras bli en möjlig ny källa till egna medel.<sup>4</sup>

Samtidigt och i samband med BEFIT-direktivförslaget lade kommissionen också fram ett separat direktivförslag om internprissättning (COM(2023) 529 final). BEFIT-direktivförslaget kompletteras dessutom av det samtidigt framlagda direktivförslaget om ett beskattningssystem som baserar sig på små och medelstora företags hemvist (COM(2023) 528 final). Separata U-skrivelser har utarbetats om dessa förslag.

**2 Förslagets syfte**

Avsaknaden av ett gemensamt bolagsskattesystem på den inre marknaden hämmar enligt direktivförslaget EU:s konkurrenskraft. Företag som är verksamma inom unionen måste följa 27 olika nationella företagsbeskattningssystem. Systemens komplexitet och skillnaderna mellan skattesystemen skapar en ojämn spelplan och ökar den skatterelaterade osäkerheten och företagens kostnader för efterlevnaden av skattereglerna när de är verksamma i fler än en medlemsstat. Detta har skadliga effekter för den inre marknads funktion, minskar de gränsöverskridande

---

<sup>1</sup> Statsrådets utredning (E 84/2021 rd) har utarbetats för riksdagen om meddelandet.

<sup>2</sup> Se U 22/2011 rd.

<sup>3</sup> Se U 65/2016 rd och U 66/2016 rd.

<sup>4</sup> Se statsrådets kompletterande U-skrivelse UJ 21/2023 rd.

investeringarna och försätter företag som verkar inom unionen i en ofördelaktig konkurrenssituation jämfört med företag som verkar på andra marknader av motsvarande storlek.

Syftet med kommissionens BEFIT-förslag är att förenkla bolagsbeskattningen på den inre marknaden genom att införa enhetliga regler för beräkning av bolagsskattebasen för koncerner som är verksamma på den inre marknaden. BEFIT-direktivförslaget skapar jämligare verksamhetsförutsättningar för olika företag, ökar rättssäkerheten, minskar de administrativa kostnaderna, uppmuntrar företagen att bedriva gränsöverskridande verksamhet och främjar investeringar och tillväxt i unionen.

### **3 Förslagets huvudsakliga innehåll**

#### **3.1 Direktivets tillämpningsområde (artiklarna 1, 2, 5 och 6)**

Direktivförslaget upprättar gemensamma regler för att beräkna företagens skattebas och fördela den mellan medlemsstaterna. I ärenden som hör till direktivets tillämpningsområde tillämpas den nationella bolagsskattelagstiftningen inte på företag som omfattas av direktivets bestämmelser om beräkning av beskattningsbar inkomst.

Direktivet tillämpas obligatoriskt på företag som har sin skatterättsliga hemvist i EU, inbegripet deras fasta driftsställen i andra medlemsstater, samt på fasta driftsställen i EU för företag med skatterättslig hemvist i ett tredjeland. Den obligatoriska tillämpningen förutsätter dessutom att företagen hör till en inhemsk eller gränsöverskridande koncern som upprättar ett koncernbokslut och som har årliga intäkter på minst 750 miljoner euro under två av fyra år i följd.

För företag är en ytterligare förutsättning att företagsformen ingår i förteckningen i bilaga I, att en av de skatter som nämns i bilaga II eller en senare införd motsvarande skatt tillämpas på företaget och att företaget är koncernens yttersta moderföretag eller ett företag vars bokslutsuppgifter konsolideras post för post i det yttersta moderföretagets bokslut. Av de finländska företagsformerna nämns i direktivförslagets bilaga I aktiebolag, andelslag, sparbank och försäkringsbolag. I bilaga II till direktivförslaget nämns för Finlands del inkomstskatten för samfund.

Förutsättningarna för fasta driftsställen är i sin tur att en av de skatter som nämns i bilaga II eller en senare införd motsvarande skatt tillämpas på dem och att det är fråga om ett fast driftsställe för det yttersta moderföretaget eller ett företag som ingår i det yttersta moderföretagets koncernbokslut.

Om koncernens yttersta moderföretag är beläget utanför unionen ska direktivet endast tillämpas om koncernens årliga intäkter inom unionen är minst 5 procent av koncernens totala intäkter och minst 50 miljoner euro.

Andra företag har möjlighet att välja att omfattas av direktivet om de uppfyller alla andra tillämpningsvillkor utom villkoret om en intäktströskel på 750 miljoner euro. Direktivets bestämmelser tillämpas under fem skatteår på företag som valt att ansluta sig till systemet.

BEFIT-systemet tillämpas dock inte på alla företag och fasta driftsställen i unionen som hör till en koncern som överskrider intäktsgården på 750 miljoner euro. Enligt direktivförslaget hör ett företag som omfattas av direktivets tillämpningsområde till en BEFIT-grupp (en koncern för vilken en konsoliderad skattebas beräknas enligt BEFIT-systemet) om det är koncernens yttersta moderföretag eller, om koncernens yttersta moderföretag direkt eller indirekt innehar minst 75 procents ägande eller har rätt till minst 75 procent av vinsten.

### **3.2 Beräkning av det beskattningsbara resultatet, det vill säga skattebasen (artiklarna 4 samt 7–41)**

Direktivförslagets andra kapitel innehåller bestämmelser om hur det preliminära beskattningsbara resultatet för varje företag i en BEFIT-grupp ska fastställas. Beräkningen utgår från vinsten eller förlusten enligt bokslutet för varje företag i BEFIT-gruppen, justerad för vissa poster.

Det bokslut som BEFIT-beräkningen utgår från ska upprättas enligt samma bokslutsstandard för alla företag som tillhör BEFIT-gruppen. Standarden International Financial Reporting Standards (IFRS) och alla EU-medlemsstaternas bokföringsbestämmelser godkänns som bokslutsstandarder. Utgångspunkten är att det yttersta moderföretagets bokslutsstandard används i BEFIT-beräkningen.

Enligt direktivförslaget ska vinsten eller förlusten enligt bokslutet justeras bland annat i fråga om utdelning på direkta investeringar samt vissa överlåtelsevinster och överlåtelseförluster, ändringar i det verkliga värdet, vinsten och förlusten för ett fast driftsställe, oavdragbara ränteutgifter enligt nationella räntebegränsningsregler, vissa poster med anknytning till ett försäkringsbolags verksamhet samt vissa poster som kan beaktas i medlemsstaterna efter att den konsoliderade skattebasen har allokerats till företagen i BEFIT-gruppen. Sjöfartsintäkter som omfattas av tonnagebeskattning lämnas utanför beräkningen av det preliminära beskattningsbara resultatet.

Förslaget inbegriper ett eget avskrivningssystem. Anskaffningsutgifterna för anläggningstillgångar dras i regel av som avskrivningar per tillgång i jämnstora poster under den ekonomiska verkningstid som anges i direktivet. Materiella anläggningstillgångar med en anskaffningsutgift som understiger 5 000 euro dras av i sin helhet under anskaffningsåret. Materiella anläggningstillgångar som inte slits eller föråldras kan inte avskrivas, men i vissa situationer kan en värdeminskning dras av i deras fall.

Direktivförslaget innehåller också vissa bestämmelser om tidsfrister och värdering. Varor i lager och produkter under tillverkning värderas i regel med FIFO-metoden (first in-first out-metoden) eller en metod som bygger på vägda genomsnittspriser. Dessutom finns i direktivet bestämmelser om avsättningar, avdrag för osäkra fordringar, långfristiga kontrakt och säkringsinstrument.

I BEFIT-direktivförslaget ingår vissa bestämmelser om inträde i och utträde ur systemet. I förslaget finns dessutom bestämmelser om hur beräkningen av det preliminära beskattningsbara resultatet påverkas när en BEFIT-grupp upphör eller när omstruktureringar görs.

### **3.3 Konsolidering och fördelning av skattebasen (artiklarna 42–49)**

Enligt BEFIT-direktivförslaget läggs de preliminära beskattningsbara resultaten för företagen i BEFIT-gruppen samman till en gemensam så kallad BEFIT-skattebas. Konsolideringen av de preliminära beskattningsbara resultaten möjliggör förlustutjämning över gränserna. När den konsoliderade BEFIT-skattebasen är negativ överförs förlusten och dras av från nästa positiva BEFIT-skattebas. Enligt förslaget ska medlemsstaterna inte få uppbära källskatt på transaktioner inom en BEFIT-grupp, förutom när den faktiska betalningsmottagaren inte är ett företag i BEFIT-gruppen. Om en medlemsstat har innehållit källskatt på grundval av royalty eller ränta som ett företag i BEFIT-gruppen har betalat, ska denna källskatteintäkt fördelas mellan medlemsstaterna enligt samma fördelningsnyckel som används för att fördela BEFIT-skattebasen. Även källskatt som betalats av företag i BEFIT-gruppen avräknas i de olika medlemsstaterna enligt samma fördelningsnyckel som används för att fördela BEFIT-skattebasen.

BEFIT-skattebasen fördelas för beskattning till företagen i BEFIT-gruppen enligt en så kallad allokeringsregel för övergångsperioden, som ska gälla från den 1 juli 2028 till den 30 juni 2035. Företagets andel av BEFIT-skattebasen bestäms enligt den andel som det aktuella företags beskattningsbara resultat utgör av de beskattningsbara resultaten för alla företag i BEFIT-gruppen. Medelvärde av det beskattningsbara resultatet under de tre föregående skatteåren används som beskattningsbara resultat i beräkningen. När allokeringsregeln för övergångsperioden tillämpas ska medlemsstaterna strukturera sitt riskhanteringssystem för internprissättningen av transaktioner inom BEFIT-gruppen så att dessa transaktioner antas vara förenliga med armlängdsprincipen om företags utgifter eller inkomster från transaktioner inom BEFIT-gruppen under redovisningsperioden har ökat med mindre än 10 procent jämfört med de genomsnittliga utgifterna eller inkomsterna under de tre föregående åren. Om 10-procentströskeln nås antas den överskridande delen inte vara förenlig med armlängdsprincipen, och den tas inte i beaktande i beräkningen av företags andel av BEFIT-skattebasen. Företaget har dock möjlighet att delvis upphäva det här antagandet.

Enligt kommissionen kan tillämpningen av allokeringsregeln för övergångsperioden bana väg för en mer varaktig allokeringsmodell som till exempel kan basera sig på en fördelningsnyckel (så kallad formulary apportionment). Enligt direktivförslaget ska kommissionen utvärdera allokeringsregeln för övergångsperioden och samtidigt utreda hur en eventuell permanent fördelningsnyckel kan vara konstruerad och hur olika fördelningskriterier kan viktas. Utredningen ska överlämnas till rådet senast inom tre år från det att allokeringsregeln för övergångsperioden har tagits i bruk. Därefter kan rådet ändra allokeringsregeln och ersätta den med en fördelningsnyckel.

Direktivförslaget innehåller två undantag från konsolideringen och fördelningen av de beskattningsbara resultaten. För det första ska bestämmelserna om konsolidering och fördelning av de beskattningsbara resultaten inte tillämpas på intäkter från utvinningsverksamhet. För det andra gäller bestämmelserna om konsolidering och fördelning av skattebasen inte vissa intäkter från internationell sjöfart som faller utanför tonnageskatten, intäkter från internationella lufttransporter och vissa intäkter från sjötransporter på inre vattenvägar.

Vissa ytterligare justeringar görs i den skattebas som allokeras till företagen i en BEFIT-grupp i enlighet med direktivförslaget. Enligt kommissionen är en del av dessa justeringar förknippade med systemets enhetlighet och det är inte lämpligt att beakta dem i den konsoliderade BEFIT-skattebasen (till exempel förluster som uppkommit före inträdet i BEFIT-systemet). En del av justeringarna är i sin tur enligt kommissionen mycket beroende av respektive medlemsstats egen lagstiftning (till exempel pensionsavsättningar). Dessutom ska medlemsstaten enligt direktivförslaget kunna göra andra nationella justeringar i BEFIT-skattebasen för företag som är belägna där, och dessa justeringar kan antingen utvidga eller minska skattebasen.

### **3.4 Trafiksignalmodell för riskhantering vid internprissättning (artiklarna 50–53)**

Kapitel IV i BEFIT-direktivförslaget innehåller en trafiksignalmodell som är avsedd att tillämpas i riskhanteringen vid internprissättning. Riskhanteringsverktyget ska enligt förslaget tillämpas på transaktioner mellan företag i en BEFIT-grupp och närstående företag utanför BEFIT-gruppen, och tillvägagångssättet ska gälla distributionsverksamhet med låg risk samt avtalsbaserad tillverkning. Direktivförslaget innehåller kriterier för när en verksamhet kan betraktas som distributionsverksamhet med låg risk eller avtalsbaserad tillverkningsverksamhet. Medlemsstaterna ska ordna sin riskhantering för dessa verksamheter enligt en så kallad trafiksignalmodell. Transaktionerna delas in i tre riskkategorier (låg, medelhög och hög risk). Risknivåerna fastställs utifrån offentliga riktmärken. Skatteförvaltningarna ska ta affärsverksamhetens risknivå i beaktande när de allokera resurser för kontrollen av armlängdsprincipen vid internprissättning

– ju högre risknivå, desto större resurser kan skatteförvaltningarna allokera till kontrollen av armlängdsprincipen vid prissättningen av transaktioner.

Enligt direktivförslaget ska kommissionen anta en genomförandeakt för att fastställa sökkriterier för att hitta jämförelseobjekt och ange lämpliga jämförelsetal för distributionsverksamhet med låg risk och avtalsbaserad tillverkning. Resultatet av jämförelsesökningarna publiceras på kommissionens webbplats och uppdateras med tre års mellanrum.

### **3.5 Förvaltning och förfaranden (artiklarna 54–72)**

I kapitel V i BEFIT-direktivförslaget finns bestämmelser om de administrativa förfarandena i systemet. Förslaget utgår från att grupperna i den mån det är möjligt endast ska behöva ha kontakt med en skatteförvaltning (det deklarerande företags skattemyndighet, så kallad *filing authority*), som är skattemyndigheten i den medlemsstat där det deklarerande företaget har sin skatterättsliga hemvist. Gruppens yttersta moderföretag betraktas som deklarerande företag. Om gruppens yttersta moderföretag inte är beläget i EU ska ett företag som gruppen utser betraktas som deklarerande företag.

Det deklarerande företaget ska varje år lämna en deklARATION med BEFIT-information till skattemyndigheten i sin hemviststat. Ett så kallat BEFIT-team ansvarar för att undersöka och övervaka riktighet av deklARATIONEN med BEFIT-information. BEFIT-teamet består av representanter för skattemyndigheterna i alla EU-länder där BEFIT-gruppen har medlemmar. Direktivförslaget innehåller närmare bestämmelser om BEFIT-teamets verksamhet och de principer som ska följas när deklARATIONEN med BEFIT-information behandlas. Enligt direktivförslaget får kommissionen anta genomförandeakter för att ta fram ett BEFIT-samarbetsverktyg som harmoniserar informationsutbytet och kommunikationen i BEFIT-teamet.

Varje företag i BEFIT-gruppen ska fortfarande lämna in en separat skattedeklARATION till den behöriga skattemyndigheten i sin hemviststat. Skattemyndigheten i den berörda staten övervakar den separata skattedeklARATIONEN. BEFIT-direktivförslaget innehåller också bestämmelser om skatterevisioner och de principer som ska följas vid rättelse av beskattningen och sökande av ändring.

Enligt direktivförslaget ska medlemsstaterna införa sanktioner för överträdelse av de nationella bestämmelser som grundar sig på direktivet, och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att sanktionerna verkställs. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

### **3.6 Slutbestämmelser (artiklarna 73–80)**

I BEFIT-direktivförslaget föreslås det att kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter för en obestämd tid för att ändra bilagorna I och II till direktivet och fastställa närmare bestämmelser om beräkningen av det preliminära beskattningsbara resultatet för försäkringsbolag, med hänsyn till den nya IFRS 17-standard som gäller försäkringsbolag. Enligt direktivförslaget ska rådet när som helst kunna återkalla delegeringen. En delegerad akt ska träda i kraft endast om rådet inte har gjort invändningar mot den inom en period av två månader från den dag då akten delgavs rådet, eller om rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att det inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på rådets initiativ.

Enligt direktivförslaget ska kommittéförfarandet (granskningsförfarandet) enligt artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning 182/2011 tillämpas när kommissionen antar genomförandeakter som gäller trafiksignalmodellen för internprissättning och BEFIT-samarbetsverket.

Enligt förslaget ska kommissionen fem år efter att direktivet har börjat tillämpas utvärdera hur det fungerar och vid behov föreslå ändringar i direktivet. För utvärderingen ska medlemsstaterna ge kommissionen information bland annat om medlemmar i BEFIT-grupper som har sin hemvist där. Kommissionen får anta genomförandeakter med närmare bestämmelser om vilken information som ska ges och hur.

Enligt förslaget ska medlemsstaterna senast den 1 januari 2028 anta och offentliggöra de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet. De ska tillämpa bestämmelserna från och med den 1 juli 2028.

#### **4 Förslagets rättsliga grund och förhållande till proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna**

##### **4.1 Kommissionens förslag**

Direktivförslaget grundar sig på artikel 115 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, enligt vilken rådet utan att det påverkar tillämpningen av artikel 114 enhälligt i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande och efter att ha hört Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén ska utfärda direktiv om tillnärmning av sådana lagar och andra författningar i medlemsstaterna som direkt inverkar på den inre marknadens upprättande eller funktion. Därför krävs ett enhälligt beslut av alla medlemsstater för att förslaget ska kunna antas i rådet.

Den befogenhet som föreslås för kommissionen att anta vissa delegerade akter grundar sig på artikel 290 i EUF-fördraget. Enligt artikeln kan det genom en lagstiftningsakt till kommissionen delegeras befogenhet att anta akter med allmän räckvidd som inte är lagstiftningsakter och som kompletterar eller ändrar vissa icke väsentliga delar av lagstiftningsakten. Mål, innehåll, omfattning och varaktighet för delegeringen av befogenhet ska uttryckligen avgränsas i lagstiftningsakterna.

Den befogenhet att anta vissa genomförandeakter som föreslås för kommissionen grundar sig på artikel 291 i EUF-fördraget. Enligt huvudregeln i den artikeln ansvarar medlemsstaterna för genomförandet av unionens rättsakter. Om unionens rättsligt bindande akter förutsätter ett enhetligt genomförande delegeras genom dessa akter genomförandebefogenheter till kommissionen eller i vissa fall till rådet.

Enligt artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen utövar unionen sina befogenheter enligt principerna om subsidiaritet och proportionalitet. Enligt subsidiaritetsprincipen ska unionen på de områden där den inte har exklusiv befogenhet vidta en åtgärd endast om målen för den planerade åtgärden bättre kan uppnås på unionsnivå än på nationell, regional eller lokal nivå. Åtgärder får dock till innehåll och form inte gå utöver vad som är nödvändigt för att nå målen i fördragen (proportionalitetsprincipen).

Kommissionen motiverar förslagets förenlighet med subsidiaritetsprincipen med att bestämmelserna syftar till att undanröja de hinder för gränsöverskridande företagsverksamhet som uppstår på grund av unionens 27 olika befintliga företagsbeskattningssystem. Enligt kommissionen orsakar situationen högre administrativa kostnader för företag med gränsöverskridande verksam-

het. Dessutom kan skillnaderna mellan företagsskattesystemen leda till oändamålsenliga skattefördelar och situationer där vissa intäkter faller helt utanför beskattningen. Enligt kommissionen är de här utmaningarna gemensamma för alla medlemsstater och omöjliga att åtgärda effektivt med nationella åtgärder. Enligt kommissionen kan ramverket förenklas avsevärt om unionen följer enhetliga företagsskatteregler. Kommissionen anser också att de problem som följer av skillnaderna i skattebehandlingen bäst kan elimineras genom att man följer enhetliga bestämmelser i alla medlemsstater. Dessutom anser kommissionen att förslaget om konsolidering och allokering av skattebasen är ett objektivare och administrativt enklare sätt att fastställa skattskyldigheten för företag i en koncern. Enligt kommissionen kan medlemsstaterna inte följa de föreslagna bestämmelserna ensidigt utan risk för dubbelbeskattning. Enligt kommissionen möjliggör gemensamma skattebestämmelser också gemensamma förfaranden för att verkställa beskattningen, vilket innebär fördelar för såväl företagen som skattemyndigheterna i form av minskade administrativa kostnader och större rättssäkerhet. På dessa grunder anser kommissionen att förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen.

Kommissionen motiverar förslagets förenlighet med proportionalitetsprincipen med att BEFIT-systemet inte handlar om en harmonisering av hela företagsbeskattningen, utan endast berör skattebasen. Enligt kommissionen föreslås endast regler som behövs för att företag som är verk-samma inom unionen ska kunna beräkna sin skattebas enligt enhetliga regler i hela unionen. Dessutom konstaterar kommissionen att förslaget inte harmoniserar skattebasen fullständigt. Förslaget ger medlemsstaterna möjlighet att justera den andel av BEFIT-skattebasen som har allokats till företag i den berörda medlemsstaten, för att de nationella skattepolitiska behoven ska kunna tas i beaktande. Enligt kommissionen är det också relevant med tanke på proportionalitetsprincipen att det obligatoriska tillämpningsområdet är avgränsat till företag som också omfattas av direktivet om en global minimiskatt<sup>5</sup>. Då tillämpas direktivet enligt kommissionen särskilt på företag som sannolikt har gränsöverskridande verksamhet och som mest sannolikt gynnas av en enhetlig skattebas.

#### **4.2 Statsrådets bedömning**

När man bedömer det aktuella direktivförslaget i förhållande till subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna måste man bedöma om de föreslagna åtgärderna behövs för att underlätta företagens gränsöverskridande verksamhet och minska deras administrativa kostnader och om åtgärderna är proportionerliga för det ändamålet. Enligt direktivförslaget uppstår hinder och administrativa kostnader för gränsöverskridande verksamhet särskilt av att varje medlemsstat har ett eget företagsskattesystem. Kommissionens syn att målet kan uppnås effektivast med en centraliserad lösning kan därför generellt anses vara korrekt.

Enligt direktivförslaget ska BEFIT-systemet vara obligatoriskt för koncerner i en viss storleksklass. Detta motiveras med att förslaget då är obligatoriskt för samma koncerner som också kommer att omfattas av den globala minimiskatten och som enligt kommissionens syn också gynnas mest av BEFIT-systemet. I det avseendet bör det dock noteras att BEFIT-systemet och den globala minimiskatten har olika tillämpningsområden bland annat i fråga om kravet på 75-procentigt innehav i en BEFIT-grupp samt koncerner med verksamhet utanför EU. En annan skillnad är att även om beräkningen av skattebasen i bägge systemen utgår från resultatet i bokslutet, görs olika stora justeringar i det här resultatet i de två systemen. Dessutom kan man även med ett frivilligt system uppnå BEFIT-direktivets mål att undanröja hinder för affärsverksamhet

---

<sup>5</sup> Rådets direktiv (EU) 2022/2523 om säkerställande av en global minimiskattenivå för multinationella koncerner och storskaliga nationella koncerner i unionen.



på den inre marknaden till exempel genom en minskad administrativ börda. Systemets obligatoriska karaktär måste också bedömas i förhållande till medlemsstaternas beskattningsbehörighet. En obligatorisk skattebas och i synnerhet en obligatorisk konsolidering av skattebaser påverkar de framtida möjligheterna att använda företagsbeskattningen som ett verktyg i den ekonomiska politiken. På de grunder som beskrivs ovan kan BEFIT-direktivförslagets obligatoriska element vara problematiskt med tanke på proportionalitetsprincipen.

I direktivförslaget ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter. Befogenheterna att ändra bilagorna I och II till direktivet kan anses vara tydligt och exakt definierade.

Den delegerade befogenheten att anta närmare rättsakter om hur reglerna för beräkningen av det preliminära beskattningsbara resultatet ska anpassas för försäkringsbolag så att den nya standarden IFRS 17 om försäkringsavtal beaktas är däremot relativt allmänt formulerad. Det framgår inte av delegeringsbestämmelsen och motiveringen till direktivförslaget vilken typ av bestämmelser kommissionen kan anta med stöd av delegeringen, och varför anpassningen av beräkningen av den beskattningsbara inkomsten behöver regleras genom en delegerad akt. Den delegerade befogenheten gäller beräkningen av skattebasen och kan därmed ha direkta effekter för företagets samfundsskattebelopp.

I direktivförslaget ges kommissionen också befogenhet att anta genomförandeakter om trafiksignalsystemet för internprissättning när det gäller sökkriterier för vissa jämförbara transaktioner, standardisering av BEFIT-teamets kommunikation samt den information som medlemsstaterna ska ge för utvärderingen av direktivets tillämpning. Dessa delegerade befogenheter kan anses vara lämpligt definierade.

Statsrådet anser i övrigt att den rättsliga grunden för kommissionens förslag är korrekt och att förslaget är förenligt med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

## **5 Förslagets konsekvenser**

### **5.1 Konsekvenser för lagstiftningen i Finland**

Om direktivförslaget antas förutsätter direktivets införlivande nationell lagstiftning. Bestämmelser om beräkningen av det beskattningsbara resultatet, konsolidering och fördelning av skattebasen samt vissa administrativa förfaranden behöver tas in i lagstiftningen. Dessutom behövs nationella bestämmelser om fördelningen av vissa källskatteintäkter till andra medlemsstater.

Förutom att direktivet ska sättas i kraft måste man också avgöra vilka återverkningar genomförandet av direktivet har på den övriga interna lagstiftningen om näringsbeskattning. I Finland har man strävat efter att modellen för företagsbeskattning ska vara tydlig och bygga på en bred skattebas och en relativt låg skattesats. Direktivförslagets skattebas kan till omfattningen anses motsvara de grundläggande principerna för Finlands företagsskattebas. Men ett exempel på en betydande skillnad mellan direktivförslagets och Finlands interna bestämmelser som bör granskas är förhållandet mellan beräkningen av den beskattningsbara inkomsten samt bokföringen och bokslutet. I vissa fall kan det vara motiverat att anpassa den gällande näringskattelagstiftningen till direktivförslaget. Det kan till exempel också vara lättare för ett företag att övergå från ett system till ett annat om avskrivningssystemet ändras så att det motsvarar direktivförslaget.

Man måste också granska hur förslaget påverkar möjligheterna att bevara ett separat nationellt företagsskattesystem med tanke på Skatteförvaltningens kostnader för att upprätthålla två olika system och den mer komplicerade beskattningen som följer av två olika företagsskattesystem.

Då tillämpas BEFIT-bestämmelserna också på andra företag och företagsformer än dem som omfattas av BEFIT-direktivet.

Genomförandet av direktivet förutsätter också en granskning av koncernbidragssystemets förenlighet med BEFIT-systemet. BEFIT-systemet inbegriper konsolidering av koncernbolagens beskattningsbara resultat, vilket innebär att koncernbidragssystemet förlorar sin betydelse för koncerner som omfattas av BEFIT-systemet. Därför bör man bedöma om det är motiverat att bevara koncernbidragssystemet för andra koncerner. Också bland annat systemet med koncernavdrag för slutliga förluster i ett dotterbolag inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet behöver granskas på motsvarande sätt. I det fallet bör man bedöma om koncernavdragssystemet behöver bevaras, med hänsyn till att också mindre koncerner frivilligt kan välja att omfattas av BEFIT-systemet.

Genomförandet av direktivet förutsätter också en granskning i relation till de skatteavtal som Finland har ingått och eventuellt också en granskning av dividendbeskattningen. Särskilt förslaget att inkomster från fasta driftsställen ska uteslutas ur BEFIT-beräkningen samt förslaget om delat avräkningsansvar för källskatt förutsätter en granskning i förhållande till de gällande bestämmelserna om avräkning av utländsk skatt. Dessutom kräver konsolideringen av skattebasen på flera punkter en granskning av den internationella beskattningen i Finland. Genomförandet av trafiksignalsystemet för internprissättning behöver granskas i förhållande till bestämmelserna om Skatteförvaltningens verksamhet och lagstadgade uppgifter, i synnerhet i förhållande till skyldigheten att främja en riktig och enhetlig beskattning.

## **5.2 Administrativa konsekvenser**

### *Kommissionens bedömning av de administrativa konsekvenserna*

BEFIT-direktivförslaget har motiverats med att det minskar den administrativa bördan för såväl företag som skattemyndigheter. Kommissionen offentliggjorde i samband med direktivförslaget en bedömning av förslagets konsekvenser (Impact Assessment). Enligt den minskar förslaget företagens administrativa börda. Enligt konsekvensbedömningen kan den administrativa bördan för företagen i EU minska med sammanlagt 11–22 miljoner euro om man räknar in de stora koncerner som måste ansluta sig till BEFIT-systemet och med 42–80 miljoner euro om man också räknar in de företag som frivilligt ansluter sig till systemet. Förslagets kostnader för företagen och skattemyndigheterna har inte uppskattats exakt, men enligt kommissionen uppstår kostnader för administrativa utgifter och eventuellt engångsutgifter för uppdatering av informationssystem och utbildning av personal. Kommissionen bedömer ändå att nyttan på lång sikt är större än kostnaderna. Kommissionens konsekvensbedömningar innehåller inga konsekvensbedömningar för enskilda medlemsstater.

### *Administrativa konsekvenser i Finland*

Det föreslagna systemet är en stor helhet, vilket kan bedömas kräva omfattande initiala utredningar av de koncerner som (obligatoriskt eller frivilligt) ansluter sig till systemet. Därför är det sannolikt att företagens administrativa kostnader ökar betydligt i synnerhet inledningsvis när systemet införs. För koncerner som frivilligt kan ansluta sig till systemet kan det vara en administrativ börda att jämföra de parallella systemen.

De administrativa konsekvenserna för företagen är inte nödvändigtvis begränsade enbart till införandefasen. Direktivförslaget harmoniserar inte helt beräkningen av skattebasen. Till exempel ränteavdragsrätten begränsas enligt varje medlemsstats nationella bestämmelser. Dessutom

tillåter direktivförslaget att de enskilda medlemsstaterna justerar den BEFIT-skattebas som allokaterats till dem. Detta kan öka företagens administrativa börda eftersom de behöver vara förtrogna med både BEFIT-beräkningen och åtminstone till vissa delar även medlemsstaternas bestämmelser om grunden för beräkningen av bolagsskatt samt varje medlemsstats eventuella justeringar i BEFIT-skattebasen.

Även de föreslagna bestämmelserna om förfarandet för beskattningen kan anses orsaka en administrativ börda för företagen, eftersom varje företag ska lämna in en skattedeklaration till de nationella skattemyndigheterna separat från deklarationen med BEFIT-information, och beskattningen därmed åtminstone delvis verkställs på två nivåer (BEFIT-teamet och den nationella skattemyndigheten).

BEFIT-systemet är ett nytt skattesystem som gäller grunden för beräkningen av bolagsskatt, och som måste administreras jämsides med de gamla systemen. Därmed gör förslaget hela skattesystemet mer komplicerat och ökar skattemyndighetens administrativa börda. I början medför införandet av systemet kostnader för Skatteförvaltningen eftersom det påverkar bland annat skattekontrollen, informationssystemen, informationsflödet, deklarationsförfarandet, utbytet av upplysningar samt anvisningarna. I fortsättningen ska Skatteförvaltningen tillämpa de föreslagna bestämmelserna parallellt med det befintliga skattesystemet. De administrativa konsekvenserna är därmed inte enbart begränsade till inledande utredningar. Skatteförvaltningen orsakas även de följande åren extra kostnader för administreringen, tillsynen, den unionsinterna samordningen, analysen och hanteringen av riskerna med det nya systemet. Skatteförvaltningen bör se till att BEFIT-teamen har resurser som kan behövas även med kort varsel.

De föreslagna bestämmelserna om beskattningsförfarandet och i synnerhet om BEFIT-teamens verksamhet kan också påverka hur och var riktigheten i skattedeklarationens innehåll bedöms och avgörs. För BEFIT-teamen innebär det föreslagna röstningsförfarandet att meningsskiljaktigheter mellan olika skattemyndigheter när det gäller fastställandet av skattebasen avgörs med enkel majoritet. Förslaget att rösterna ska fördelas enligt omsättningen för de företag i en BEFIT-grupp som har sin hemvist i respektive stat kan vara ofördelaktigt för en liten medlemsstat som Finland och kan överföra beslutanderätt i fråga om Finlands skattebas till skattemyndigheterna i andra medlemsstater.

Förslaget om en trafiksignalmodell för riskhanteringen vid internprissättning och förslaget om organiseringen av riskhanteringen för transaktioner inom BEFIT-grupper bedöms åtminstone inte minska Skatteförvaltningens administrativa börda, eftersom den redan har riskhanteringsverktyg som fungerar. Det obligatoriska införandet av ett nytt riskhanteringsverktyg och riskhanteringsarrangemangen kan orsaka extra kostnader för Skatteförvaltningen och leda till att resurserna inte allokteras effektivt. Det är också möjligt att övervakningen i samband med riskhanteringen medför kostnader för Skatteförvaltningen.

Tillämpningen av bestämmelserna kan också bedömas ge upphov till situationer där olika tolkningar är möjliga, vilket orsakar en administrativ börda för såväl de skattskyldiga som Skatteförvaltningen.

Förslaget medger att medlemsstaterna gör egna justeringar i skattebasen efter att den konsoliderade skattebasen har allokaterats till företagen. På grund av medlemsstaternas justeringar kvarstår skillnader mellan dem i beskattningssystemet. Med tanke på de skillnaderna förenklar förslaget inte skattesystemet och minskar inte heller den administrativa bördan ur Skatteförvaltningens synvinkel.

Av de orsaker som nämns ovan bör man förhålla sig avvaktande till om det föreslagna systemet minskar företagens och skattemyndighetens administrativa börda på det sätt som kommissionen bedömer.

### 5.3 Ekonomiska konsekvenser

#### *Kommissionens bedömning av de ekonomiska konsekvenserna*

Enligt kommissionens konsekvensbedömning ökar förslaget investeringarna och tillväxten och bidrar till att stabilisera beskattningsutfallen. I kommissionens konsekvensbedömning har antalet företag som omfattas av förslaget tillämpningsområde uppskattats med hjälp av land-för-land-rapporteringen (den så kallade CbC-rapporteringen) om beskattningen. Enligt uppgifterna för rapporteringsåret 2018 fanns vid den tidpunkten i EU 4 082 koncerner med en total omsättning på över 750 miljoner euro. För dessa koncerner är direktivet obligatoriskt. Det fanns cirka 16 000 koncerner med en total omsättning på under 750 miljoner euro som upprättade gemensamma koncernbokslut. För dessa koncerner är direktivet frivilligt.

Enligt kommissionens konsekvensbedömning är förslaget konsekvenser för skatteintäkterna huvudsakligen en följd av den gränsöverskridande förlustutjämningen och de gemensamma avskrivningsreglerna i samband med den konsoliderade skattebasen och allokeringsregeln för övergångsperioden. Den föreslagna gränsöverskridande förlustutjämningen minskar medlemsstaternas skatteintäkter eftersom koncernföretag som omfattas av systemet kan dra av sina förluster från resultaten för dotterbolag i andra länder. Enligt kommissionens konsekvensbedömning minskar EU:s bolagsskattebas med sammanlagt 1,7 procent till följd av den gränsöverskridande förlustutjämningen för koncerner med en omsättning över 750 miljoner euro. Samtidigt sänker detta koncernernas effektiva kapitalkostnad och ökar företagets incitament att investera. I konsekvensbedömningen uppskattas investeringarna på lång sikt öka med 0,2 procent och EU:s bruttonationalprodukt med 0,1 procent till följd av ändringen. Uppskattningen gjordes med Cortax-modellen som används av Europeiska kommissionens gemensamma forskningscentrum (Joint Research Centre). Enligt kommissionens konsekvensbedömning motsvarar de föreslagna avskrivningsreglerna grovt taget EU-ländernas genomsnittliga avskrivningsregler och ändrar därför skattebasen endast obetydligt på EU-nivå.

Kommissionens konsekvensbedömningar innehåller inga konsekvensbedömningar för enskilda medlemsstater. I kommissionens konsekvensbedömning konstateras det att konsekvenserna kan variera mellan medlemsstaterna.

#### *Ekonomiska konsekvenser för Finland*

Direktivförslaget tillämpningsområde omfattar koncerner med en omsättning som överstiger 750 miljoner euro. Samma omsättningsgräns används i direktivet om en global minimiskatt för stora koncerner. I samband med beredningen av direktivet om en global minimiskatt för stora koncerner uppskattades det att det i Finland finns cirka 2 800 koncernföretag som hör till multinationella koncerner som omfattas av minimiskattens tillämpningsområde. Antalet multinationella koncerner som har sitt yttersta moderföretag i Finland är cirka 50–60. Resten av företagen hör till koncerner med yttersta moderföretag i andra länder. I Finland tillämpas minimiskatten på uppskattningsvis 300 fasta driftsställen. Det bör dock noteras att dessa siffror är riktgivande i BEFIT-direktivförslaget fall, eftersom tillämpningsområdet avviker från tillämpningsområdet för den globala minimiskatten för stora koncerner exempelvis när det gäller definitionen av ägarandelar i koncernföretag. I det här skedet går det inte att uppskatta antalet företag som eventuellt kan komma att ansluta sig frivilligt till BEFIT-systemet.

Det är svårt att exakt uppskatta förslaget ekonomiska konsekvenser eftersom det har flera helt nya element jämfört med det nuvarande företagsskattesystemet. Även om också BEFIT-direktivförslaget utgår från en bred skattebas skiljer sig detaljerna i beräkningen av den på många sätt från företagsskattebasen i Finland, till exempel är skattefriheten för överlåtelsevinster mer omfattande och avskrivningsreglerna annorlunda. Ändringar i skattebasen får sannolikt på någon nivå konsekvenser också för Finlands skatteintäkter. Dessa konsekvenser bör utredas närmare i den fortsatta beredningen.

Den föreslagna enhetliga och relativt omfattande skattebasen kan minska den internationella konkurrensen i fråga om skattebasen, men samtidigt i viss mån öka skattekonkurrensen i fråga om skattesatserna. Det här kan bedömas gynna Finland med tanke på att Finlands företagsskattemodell bygger på en bred skattebas och en relativt låg skattesats. Samtidigt kan medlemsstaternas möjlighet att göra justeringar leda till att medlemsstaterna har olika breda skattebasen, och därmed möjliggör förslaget fortsättningsvis en viss grad av internationell skattekonkurrens om skattebasen.

Den gränsöverskridande förlustutjämning som är kopplad till konsolideringen av skattebaserna gör det möjligt för multinationella koncerner att överföra förluster som uppstått i utlandet till Finland och dra av dem från den beskattningsbara inkomst som uppstått här. Därför försämrar den gränsöverskridande förlustutjämningen i princip Finlands förutsättningar att beskatta beskattningsbar inkomst som uppstått inom finskt territorium. Samtidigt kan också förluster som uppstått i Finland dras av i den beskattningsbara inkomst som uppstått någon annanstans. Av de ovan nämnda orsakerna gör konsolideringen av skattebasen Finlands skatteintäkter osäkrare.

Direktivförslaget innehåller en allokationsregel för övergångsperioden, och enligt den kan koncernernas skattebaser fördelas mellan länderna på ett annat sätt än nu. Företagets beskattningsbara resultat enligt allokationsregeln är medelvärde av det beskattningsbara resultatet för de tre skatteåren före det skatteår som beräkningen gäller. Detta kan leda till slumpmässig allokering av skattebasen, och till att skattebasen inte nödvändigtvis helt beskattas där vinsten har uppstått. Allokationsregeln kan leda till en situation där ett företag som går på förlust blir tvunget att betala skatt på grundval av sina historiska resultat. En medlemsstat kan också gå miste om skatteintäkter under flera år om inkomsten först inte allokeras på grund av tidigare förluster, och om förluster som uppstått före BEFIT-systemet dessutom senare dras av från de inkomster som allokats till företaget. Detta försvårar prognostiseringen av skatteutfallet.

Även bestämmelserna om källskatter och fördelningen av ansvaret för avräkning av källskatter kan påverka Finlands skatteintäkter. Källskatterna och ansvaret för avräkningen av dem ska till vissa delar fördelas mellan företagen i en BEFIT-grupp enligt allokationsregeln för övergångsperioden. Bestämmelserna om källskatter kan leda till att Finland måste överföra en del av de innehållna källskatterna till andra medlemsstater, och samtidigt kan Finland ha rätt till en del av de källskatteintäkter som andra medlemsstater har innehållit. Fördelningen av avräkningsansvaret för källskatter kan innebära att Finland mot sin samfundsskatt måste avräkna också källskatter som innehållits på inkomsten för företag som är etablerade i andra medlemsstater, samtidigt som andra medlemsstater kan bli tvungna att avräkna finländska företags källskatter. Av de orsaker som beskrivs ovan bör man ställa sig avvaktande till uppfattningen att förslaget stabiliserar skatteutfallet enligt kommissionens konsekvensbedömning.

För de företag som frivilligt ansluter sig till BEFIT-systemet möjliggör frivilligheten att de kan optimera beskattningen mellan BEFIT-systemet och det nuvarande systemet. Man kan anta att företagen har ett intresse av att välja det system som för dem ger det förmånligaste resultatet. Därför är det inte klart att förslaget ökar skatteintäkterna från de företag som ansluter sig frivilligt, och eventuellt kan förslaget minska dem.

Den föreslagna allokeringsregeln ska vara temporär, och därefter är avsikten att en fördelningsnyckel (formulary apportionment) ska tas i bruk. Detaljerna i den ska avtalas senare. I samband med CCCTB-direktivförslaget bedömde man att den fördelningsnyckel som då föreslogs sannolikt skulle ha varit ofördelaktig för Finland. Visserligen beaktades då inte immateriell egen-<sup>6</sup> dom.<sup>6</sup> Utan närmare information om vilken typ av fördelningsnyckel som ska införas efter övergångsperioden går det inte att bedöma förslagets långsiktiga konsekvenser närmare.

BEFIT-systemet ska enligt förslaget införas under en tid då flera andra ändringar i det nuvarande systemet träder i kraft, till exempel den internationella minimiskatten för stora koncerner. Det är svårt att exakt bedöma konsekvenserna av BEFIT-systemet innan man fått information om hur minimiskatten fungerar och vilka konsekvenser den har.

## **6 Förslagets förhållande till grundlagen och till de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna**

Statsrådet anser att förslagen inte står i strid med Finlands grundlag eller de konventioner om grundläggande och mänskliga rättigheter som är bindande för Finland.

## **7 Ålands behörighet**

Enligt 18 § 5 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har Åland lagstiftningsbehörighet i fråga om kommunerna tillkommande skatter. Samfund som har registrerats på Åland betalar statens andel av samfundsskatten till riket, men lagtinget bestämmer kommunernas andel. Resultatet av näringsverksamhet beräknas enligt bestämmelserna i landskapslagen om kommunalskatt för näringsverksamhet (ÅFS 42/1993). Med stöd av den lagen tillämpas i landskapet lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (FFS 360/1968) med senare ändringar.

Eftersom direktivförslaget gäller fastställandet av skattebasen, och inte innehåller några bestämmelser om skattesatser, har förslaget inga direkta konsekvenser för Ålands rätt att lagstifta om storleken på den skatt som samfunden betalar till landskapets kommuner. Förslaget kan ändå ha konsekvenser för den skattebas som utgör grunden för den skatt som landskapet betalar till kommunerna. När det gäller fastställandet av skattebasen för kommunalbeskattningen kan direktivförslaget anses höra till Ålands lagstiftningsbehörighet. Dessutom kan bestämmelserna om beräkningen av skattebasen ha konsekvenser för Ålands skatteintäkter.

## **8 Behandling av förslaget i Europeiska unionens institutioner och de övriga medlemsstaternas ståndpunkter**

Kommissionen presenterade BEFIT-direktivförslaget i rådets arbetsgrupp för skattefrågor den 29 september 2023. Rådets arbetsgrupp för skattefrågor har ännu inte inlett den egentliga tekniska granskningen av direktivförslaget.

De övriga medlemsstaternas officiella ståndpunkter är inte kända.

## **9 Den nationella behandlingen av förslaget**

Direktivförslaget skickades på remiss tillsammans med direktivförslaget om internprissättning och direktivförslaget om ett beskattningssystem som baserar sig på små och medelstora företags hemvist. Remissvar gavs av Centralhandelskammaren, Finanssiala ry, Finlands Fackförbunds

---

<sup>6</sup> Se U 66/2016 rd.

Centralorganisation FFC rf, Finlands näringsliv EK rf, Finnwatch ry, Finsk Energiindustri rf, Fortum Abp, Företagarna i Finland rf, Näringslivets forskningsinstitut Etla, Skattebetalarnas Centralförbund rf, Skatteförvaltningen, Statens ekonomiska forskningscentral, Suomen Asiana-jajaliitto, Suomalaiset kehitysjärjestöt Fingo ry, Teknologiateollisuus ry, docent Marianne Malmgren, universitetslektor Martti Nieminen, professor Pekka Nykänen, Moritz Scherleitner och Senior Fellow Timo Viherkenttä. Arbetspensionsförsäkrarna TELA rf meddelade att den inte har något att yttra om förslaget.

I remissvaren understöds generellt direktivförslaget syften, och det anses vara viktigt att förbättra företagens verksamhetsförutsättningar på den inre marknaden och minska den administrativa bördan. Några remissinstanser kritiserar dock förslaget för att det inte strävar efter att påverka rättvisan i beskattningen eller ingripa i den gränsöverskridande överföringen av vinster.

Åsikterna om direktivförslaget och behovet av det varierar. Vissa remissinstanser anser att direktivförslaget är värt att understöda. I majoriteten av remissvaren är inställningen till direktivförslaget reserverad. En utbredd åsikt i remissvaren är att direktivförslaget syfte att minska den administrativa bördan inte uppnås. I flera remissvar kommenteras direktivförslaget komplexitet och flertydighet och att det ökar den administrativa bördan för såväl de skattskyldiga som Skatteförvaltningen. Ett särskilt problem som påpekas med tanke på den administrativa bördan är att förslaget inte helt ersätter den inhemska företagsskatteregleringen och att det tillåter medlemsstaterna att justera den BEFIT-skattebas som allokaterats till dem.

I nästan alla remissvar kommenteras dessutom tidpunkten för direktivförslaget, som betraktas som problematisk. I remissvaren framförs det att medlemsstaterna, skatteförvaltningarna och företagen för närvarande bereder sig på tillämpningen av en global minimiskatt och att även andra stora reformprojekt pågår i samband med den internationella företagsbeskattningen (särskilt den så kallade pelare I). Flera remissinstanser anser att behandlingen av förslaget bör skjutas upp tills de pågående reformerna av den internationella beskattningen har genomförts och erfarenheter har samlats om dem.

I vissa remissvar betraktas den obligatoriska BEFIT-tillämpningen för koncerner av en viss storlek som problematisk. Samtidigt anser andra remissinstanser att frivillighet inte kan betraktas som en optimal lösning med tanke på skattebasens täthet. I ett remissvar framhålls det att Finland bör se till att i synnerhet pensionsbolagen lämnas utanför regleringen, eftersom den skattemässiga behandlingen av dem (särskilt avdrag för avsättningar för framtida pensionsansvar) inte nödvändigtvis är förenlig med BEFIT-beräkningsreglerna.

I flera remissvar kommenteras också allokeringsregeln för övergångsperioden. I remissvaren anses det att den föreslagna regeln kan leda till en slumpmässig fördelning av skattebasen till de olika medlemsstaterna. Det påpekas också att det är svårt att bedöma förslaget då det slutliga allokeringssättet inte har fastställts, och att en eventuell senare fördelningsnyckel för skattebasen kan bli ofördelaktig för Finland. Några remissinstanser anser att en fördelningsnyckel är motiverad för att förhindra gränsöverskridande överföring av vinster.

I vissa remissvar påpekas det att BEFIT-direktivet inskränker möjligheterna att använda företagsbeskattningen som ett verktyg för ekonomisk politik. En annan fråga som tas upp är hur en skattebas som bygger på bestämmelserna om bokslut förhåller sig till grundlagens legalitetsprincip. I flera remissvar läggs vikt vid att direktivförslaget konsekvenser för de enskilda medlemsstaterna bör bedömas i den fortsatta beredningen.

Enligt svaret från Ålands landskapsregering hör förslaget delvis till landskapets lagstiftningsbehörighet och kan dessutom vara av särskild betydelse för landskapet på grund av att det kan

påverka statens inkomster och därigenom beräkningen av avräkningsbeloppet enligt 46 § i självstyrelselagen. Landskapsregeringen förhåller sig positivt till direktivförslagets mål om ett mer enhetligt, förutsägbart och rättvist bolagsskattesystem, men anser att förslagets förenlighet med subsidiaritetsprincipen måste bedömas omsorgsfullt. Dessutom anser landskapsregeringen att fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstaterna i den direkta beskattningen bör bedömas övergripande.

I remissvaren kommenteras också bland annat regleringens förhållande till skatteavtalen och andra bestämmelser om företagsbeskattning, förfarandet för att verkställa beskattningen samt trafiksignalsystemet för internprissättning, och tekniska kommentarer görs för att tas i beaktande i förhandlingarna om direktivet och det nationella införlivandet av bestämmelserna.

Direktivförslaget presenterades för sektion 9 – Skatter under kommittén för EU-ärenden den 27 september 2023.

Ett utkast till promemoria om direktivförslaget behandlades i ett skriftligt förfarande den 12–16 oktober 2023 i sektion 9 – Skatter som är underställd kommittén för EU-ärenden.

Ett utkast till U-skrivelse behandlades i EU-ministerutskottet den 20 oktober 2023.

## **10 Statsrådets ståndpunkt**

Statsrådet anser att BEFIT-direktivförslagets syften att minska de administrativa kostnaderna och förbättra företagens konkurrenskraft kan understödjas. För den inre marknadens funktion är det enligt statsrådet viktigt att man underlättar företagens gränsöverskridande verksamhet.

I enlighet med regeringsprogrammet ska beskattningsbehörigheten även i fortsättningen i huvudsak kvarstå på nationell nivå. Eftersom BEFIT-direktivförslaget handlar om ett omfattande projekt för harmonisering av företagsbeskattningen, som inskränker medlemsstaternas befogenheter inom företagsbeskattningen, förhåller sig statsrådet i detta skede med stor reservation till BEFIT-direktivförslaget som helhet.

Statsrådet anser att man i den fortsatta beredningen bör bedöma i synnerhet hur det obligatoriska elementet i BEFIT-direktivförslaget förhåller sig till beskattningsbehörigheten och möjligheterna att i framtiden använda beskattningen av företag som ett verktyg för ekonomisk politik. Statsrådet anser att man även med ett frivilligt system kan uppnå BEFIT-direktivförslagets mål att undanröja hinder för affärsverksamhet på den inre marknaden till exempel genom en minskad administrativ börda. Statsrådet anser också att det är viktigt att man i den fortsatta beredningen bedömer tillämpningsområdet i förhållande till beskattningen av arbetspensionsbolag och att förslaget inte får föranleda några skadliga konsekvenser för de inhemska arbetspensionsbolagen.

Statsrådet anser att direktivförslagets princip om en bred skattebas i sig är en bra utgångspunkt. Statsrådet anser att den gemensamma skattebasen ska vara tät. Statsrådet anser att särskilt möjligheten att göra medlemsstatsspecifika justeringar i skattebasen bör uppmärksammas i den fortsatta beredningen med tanke på skattebasens täthet, och granskas även i förhållande till den finska samfundsskattens konkurrenskraft och Finlands beskattningsbehörighet.

Statsrådet fäster kritisk uppmärksamhet vid förslagen att slå ihop skattebaserna och fördela skattebasen mellan medlemsstaterna utifrån en allokeringsregel för övergångsperioden. Statsrådet anser att det är viktigt att skatteintäkterna i regel riktas dit det finns värdeskapande affärsverk-



samhet som baserar sig på innovativitet samt forsknings- och utvecklingsverksamhet. I den fortsatta behandlingen är det enligt statsrådet viktigt att försöka få ytterligare utredningar om motiveringen till detaljerna i allokeringsregeln.

Statsrådet ställer sig också kritiskt till det föreslagna trafiksignalsystemet för internprissättning. Statsrådet anser att det är viktigt att Skatteförvaltningens resurser för skattekontroll ska kunna inriktas flexibelt och på ett ändamålsenligt sätt.

Statsrådet anser att flera viktiga frågor i anslutning till inlämnande av skattedeklarationer, verkställande av beskattningen samt sökande av ändring också bör granskas närmare i den fortsatta beredningen, särskilt verksamheten och beslutsfattandet i BEFIT-teamet och förhållandet mellan eventuella rättelseförfaranden och processer för ändringssökande som gäller deklarationen med BEFIT-information och den nationella skattedeklarationen.

För statsrådet är det viktigt att de befogenheter att anta delegerade akter och genomförandakter som ges till kommissionen är proportionerliga, ändamålsenliga, tydliga och noga avgränsade och inte orsakar en oskälig administrativ börda. I den fortsatta beredningen bör man sträva efter att förtydliga i synnerhet den delegering av befogenheter som gäller beräkningen av försäkringsbolagens preliminära beskattningsbara resultat.

Statsrådet anser att man i den fortsatta beredningen bör sträva efter att få en mer exakt bedömning av de administrativa konsekvenserna och särskilt en bedömning av de ekonomiska konsekvenserna, för att de ska kunna bedömas på medlemsstatsnivå.

Statsrådet anser att direktivförslagets tidpunkt och tidsfristen för genomförandet är utmanande med hänsyn till att flera betydande och vittgående projekt som gäller skattebasen för företagsbeskattningen pågår internationellt. I den fortsatta beredningen bör man enligt statsrådet sträva efter att säkerställa att företagen och Skatteförvaltningen får tillräckligt med tid att förbereda sig för de föreslagna bestämmelserna, och beakta särskilt erfarenheterna av hur tillämpningen av systemet med en global minimiskatt fungerar. För statsrådet är det också i övrigt viktigt att regleringen inte orsakar en oskälig administrativ belastning för de skattskyldiga eller Skatteförvaltningen.

Statsrådet preciserar sina ståndpunkter vid behov när behandlingen av förslaget framskrider.